

Hoe gaat ABP om met duurzaamheidsrisico's?

Samenvatting

We letten op rendement, risico, kosten en de duurzaamheidsprestaties van onze beleggingen. Onze beleggingen hebben gevolgen voor de wereld, en de ontwikkelingen ten aanzien van milieu en maatschappij hebben impact op onze beleggingen. We beleggen voor de lange termijn. Daarom houden we rekening met duurzaamheidsrisico's. In dit document gaan we verder in op ons beleid, de definitie van duurzaamheidsrisico's, welke duurzaamheidsrisico's belangrijk zijn, hoe we de effecten van duurzaamheidsrisico's beoordelen en hoe we deze integreren in onze beleggingsbeslissingen.

Risicomanagement beleid

ABP heeft haar beleid rondom risicomanagement vastgelegd in haar integraal risicomanagementbeleid. Het doel van risicomanagement is het verwezenlijken van een beheerste en integere bedrijfsvoering die bijdraagt aan het realiseren van de missie, visie en ambitie van het fonds. Een belangrijk onderdeel van risicomanagement is de risicotaxonomie, waarin ABP de door haar onderkende risico's beschrijft. Daarnaast is in het beleid vastgelegd welke maatregelen worden genomen om deze risico's te beheersen. Voor de risico's in de risicotaxonomie heeft ABP een kwalitatieve risicobereidheid vastgesteld. Dit is de hoeveelheid risico die ABP bereid is te lopen in het nastreven van haar doelstellingen.

Duurzaamheidsrisico's, ook ESG-risico's genoemd, maken onderdeel uit van het integraal risicomanagementbeleid. Risico management vindt plaats aan de hand van de reguliere risicomanagementcyclus. Deze iteratieve cyclus kent de volgende stappen:

- Risico identificatie
- Risico bereidheid
- Risico beoordeling
- Risico beheersing & mitigatie
- Risico monitoring & rapportage

ABP neemt duurzaamheidsrisico's ook integraal mee in het beleggingsbeleid en beleggingsbeslissingen. De kernpunten van ons beleid voor duurzaamheid beschrijven we in het Duurzaam en Verantwoord Beleggingsbeleid ([DVB-beleid](#)). Daarnaast verwachten we onze risicobereidheid voor duurzaamheidsrisico's te vertalen naar risicotolerantiegrenzen voor de beleggingen. Dit stelt ons in staat om de blootstelling aan duurzaamheidsrisico's te meten, te beheersen en hierover te rapporteren op het niveau van de pensioenregeling.

Definitie van duurzaamheidsrisico's

Het begrip duurzaamheidsrisico is in duurzaamheidswetgeving (de Sustainable Finance Disclosure Regulation of 'SFDR') gedefinieerd. Het gaat over de impact van duurzaamheidsrisico's op de waarde van de belegging. Dit wordt wel 'outside-in' duurzaamheidsrisico's genoemd. Er zijn verschillende soorten duurzaamheidsrisico's die financiële gevolgen kunnen hebben voor beleggingen. Klimaatverandering heeft mogelijk impact op bedrijven of vastgoed op locaties die door extreme weersomstandigheden of overstromingen geraakt worden. Dit kan leiden tot kosten voor herstelwerkzaamheden en beperktere inkomsten door tijdelijke sluiting van het bedrijf.

ABP definieert duurzaamheidsrisico voor beleggingen als *"het risico dat een gebeurtenis of omstandigheid op ecologisch, milieu, sociaal of cultureel gebied, waaronder ook goed dondernemingsbestuur en belastingpraktijken worden geschaard, indien ze zich voordoet, een werkelijk of mogelijk wezenlijk negatief effect op de waarde van de belegging veroorzaakt"*. Dit is in lijn met de definitie gebruikt in SFDR.

Identificatie van duurzaamheidsrisico's en risicobereidheid

ABP belegt in verschillende beleggingscategorieën, bijvoorbeeld in aandelen van bedrijven, obligaties van overheden en vastgoed. Als onderdeel van een beleggingsbeslissing worden de duurzaamheidsrisico's geïdentificeerd en beoordeeld. Voor alle beleggingscategorieën wordt de materialiteit van duurzaamheidsrisico's beoordeeld. Afhankelijk van de beleggingscategorie kan de, momenteel kwalitatieve, beoordeling van de materialiteit van duurzaamheidsrisico's verschillen. Als gevolg van de uitdagingen en beperkingen rondom data voor duurzaamheidsrisico's is het nog niet mogelijk om voor alle duurzaamheidsrisico's een financiële impact te bepalen. Inzicht in het effect van duurzaamheidsrisico's zal na verloop van tijd toenemen naarmate er meer en betere data beschikbaar komen.

Het totale duurzaamheidsrisico kunnen we onderverdelen in vijf typen subrisico:

1. Klimaatveranderingsrisico
2. Natuur- en biodiversiteitsverlies
3. Schending van mensen- en arbeidsrechten
4. Geen integer en goed bestuur
5. Overige risico's

We maken onderscheid tussen systemische risico's en idiosyncratische risico's. klimaatveranderingsrisico en natuur- en biodiversiteitsverlies zijn systemische risico's en hebben effect op de hele markt. De overige typen duurzaamheidsrisico's zijn idiosyncratische risico's en hebben effect hebben op specifieke bedrijven of landen.

Voor het totale duurzaamheidsrisico is de risicobereidheid van ABP bepaald en is deze aangemerkt als gemiddeld. Dat houdt in dat we kiezen voor de optie met beperkt risico en onder voorwaarden bereid zijn om het risico af te wegen tegen andere risico's.

Beoordeling van duurzaamheidsrisico's en mogelijke impact op het rendement

De duurzaamheidsrisico's in de portefeuille worden regelmatig geëvalueerd. Er wordt gekeken of de risico's van de beleggingen passen bij de risicobereidheid van ABP. Waar nodig wordt bijgestuurd door middel van beheersmaatregelen.

Voor het beoordelen van duurzaamheidsrisico's gebruikt onze vermogensbeheerder een raamwerk om tot een kwalitatieve inschatting van de mogelijke impact op het rendement te komen. Dit raamwerk maakt gebruik van de Materiality Map van de Sustainability Accounting Standards Board (SASB) in combinatie met data van Sustainalytics over duurzaamheidsrisico's voor landen. In de beoordeling wordt gekeken naar verschillende risico's die relevant zijn voor de industrieën en landen waar ABP in belegt. Per risico wordt een inschatting gemaakt of die een materiële impact kan hebben op de waarde van de belegging actief in een bepaalde industrie of land. Door de grote diversiteit en spreiding van onze beleggingen daalt de mogelijke impact van sommige duurzaamheidsrisico's op het rendement in de totale portefeuille.

In de onderstaande tabel staan de meest materiële risico's voor de beleggingen van ABP. Deze risico's zijn geïdentificeerd met het raamwerk van onze vermogensbeheerder en zijn vergelijkbaar met of maken onderdeel uit van de door ABP geïdentificeerde soorten duurzaamheidsrisico's.

Materiële risico's

Energiebeheer

Afval & afvalwaterbeheer

Broeikasgasemissies

Bedrijfsethiek en integriteit

Productontwerp & levenscyclus management

Om ook na de beleggingsbeslissing op periodieke basis de risicobeoordeling en monitoring uit te voeren voor de totale portefeuille zal ABP diverse Key Risk Indicators (hierna: KRI's) vaststellen. Daarnaast is het streven om in de toekomst aanvullende KRI's te implementeren voor de financiële impact van klimaat gerelateerde risico's op de waarde van de beleggingen. Daarnaast verwachten we onze risicobereidheid voor duurzaamheidsrisico's te vertalen naar concrete risicotolerantiegrenzen voor onze beleggingen.

Beheersing van duurzaamheidsrisico's

Duurzaamheidsrisico's worden voornamelijk beheerst door uitvoering van het bestaande duurzaamheidsbeleid. Voor de integratie van duurzaamheidsrisico's in de beleggingen wordt onder andere gebruik gemaakt van instrumenten in het Duurzaam en Verantwoord Beleggingsbeleid van ABP zoals:

- het stemmen op aandeelhoudersvergaderingen,
- de selectie van beleggingen in bedrijven of vastgoed die koplopers of beloften zijn op duurzaamheidsgebied,
- het aangaan van de dialoog met ondernemingen om maatschappelijk verantwoord te ondernemen (engagement), en
- het uitsluiten of afbouwen van beleggingen die betrokken zijn bij schadelijke producten.

Monitoring en evaluatie van duurzaamheidsrisico's

ABP stelt het Duurzaam en Verantwoord Beleggingsbeleid op en evalueert het beleid periodiek. De uitvoering van het beleid vindt plaats door onze vermogensbeheerder. De vermogensbeheerder informeert ABP over de naleving van het beleid.

Op basis van periodieke rapportages wordt vastgesteld of aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn om duurzaamheidsrisico's te beheersen. Dit kan bijvoorbeeld betekenen dat er wordt afgezien van een belegging. In de komende tijd zullen de rapportages uitgebreid worden om de blootstelling van de duurzaamheidsrisico's concreter te meten. Op die manier worden duurzaamheidsrisico's in de portefeuille, ook nadat er belegd is, op regelmatige basis geëvalueerd en waar nodig bijgestuurd.